

[Kai Moltke.]

fælde af overtrædelse som op til 50 kr. i bod. Det er sikkert uudholdeligt, når man ser på, hvor mange sager om dusører der har været ved de forskellige boligretter ikke alene i København, men også i Århus. Det er derfor, jeg har ønsket kort og klart at formulere, ikke mindst på grund af vanskelighederne ved at placere de mindstbemidlede i egnede lejligheder med et passende værelseantal og i sundhedsmæssigt god stand, at der i første omgang skal gives fortrinsret til kommunal anvisning for mindstbemidlede, fordi kommunens udgifter til tilskud også derigennem vil blive mindst — vi tænker jo alle sammen på, hvordan de offentlige budgetter svulmer op i øjeblikket — og at store ledige lejligheder skal forbeholdes mindre-bemidlede med mange børn.

Nu er det jo gået, som det er gået så tit: fornuften er hos socialistisk folkeparti, men når socialistisk folkeparti repræsenterer fornuften, stiller de øvrige partier sig afvisende, og det må de om. Vi er ikke ængstelige ved at gå ud og lade ikke alene dette ting, men lade befolkningen, lade lejerorganisationerne og alle de øvrige være mæglere mellem os og de fire andre partier i denne strid.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale de konkrete, saglige ændringsforslag, jeg har stillet, af hvilke en del tidligere har fået blå stempel fra ministeren og fra det socialdemokratiske parti. Jeg skal endvidere tilkendegive som vort standpunkt, at vi ønsker at støtte og gennemføre forlængelsen af huslejerbeskyttelsen, at vi med glæde hilser et sagligt boligudvalg i folketinget, dog uden de fuldmagter, man giver i paragrafferne, men at socialistisk folkeparti, ikke mindst på grund af forligsskitsen, der foreligger fra partierne om fremtiden, agter at stemme imod lovforslaget som helhed og imod dets vigtigste bestemmelser.

Rimstad: Til den udarbejdede betænkning vil jeg på mit partis vegne først anføre nogle få bemærkninger om de ændringer, som det folkesocialistiske mindretal har foreslået. Det drejer sig om ændringsforslagene nr. 1, 2, 4, 5, 10, 11 og 12. Disse ændringsforslag er, hvad man naturligvis kunne vente, rent socialistiske forslag,

der forudsætter statsindblanding, statsdirigering og statstilskud i et omfang, som vil gøre borgerne, og det gælder både lejere og ejere, afhængige af statsmagten på en måde, som vort parti ikke kan godtage. Vor politik går først og fremmest ud på at støtte og fremme den enkelte borgers frihed og uafhængighed af staten, og de her stillede ændringsforslag virker klart i modsat retning. Vi vil derfor stemme imod dem.

Der kan imidlertid være grund til at fremhæve, at det netop er gennem statsindblanding, der senere har medført øget statsdirigering og øget statstilskud, at vi via de ulykkelige bygge- og lejerestriktioner er kommet ud i et boligmæssigt uføre, som den demokratiske styreform desværre tilsyneladende har næsten uovervindelige vanskeligheder ved at føre os ud af igen, fordi de partier, der har afgørelsen, er bange for reaktionerne fra deres vælgere.

Der er for mig ingen tvivl om, at det klare brud på ejendomsretten, som huslejerestriktionerne fra første færd har betydet, og de spidsfindige fortolkninger af grundlovens ord, som bruddet måtte give anledning til, bl. a. karakteriseret ved ordet rådgighedsindskrænkning, har kostet folkestyrets autoritet her i landet meget og kostet det i langt højere grad, end de klasser, der i en lang årrække har nydt materielle goder gennem bruddet, kan være tjent med. Flere statsindblandinger og mere statsdirigering kan ikke hjælpe os ud af disse selvskabte vanskeligheder. Dette har i hvert fald erfaringerne vist os. Det er det kunstige stop af den naturlige rotation i boligmassen, der har medført den stærke opdeling af huslejerne i forskellige niveauer, der ingen rimelig forbindelse har med det udlejedes kvalitet og omfang. Efter socialistisk folkepartis ændringsforslag vil man yderligere understrege denne skadelige opdeling.

Tilbage bliver herefter for os at tage stilling til de ændringsforslag, den højtærede boligminister har fremsat. Det er ændringsforslagene nr. 3, 6, 7, 8, 9, 13 og 14. Vi kan stemme for ændringsforslag nr. 3, hvorefter § 110, stk. 3, bliver affattet således, at man får en reel mulighed for at indlede afskaffelsen ad åre af det huslejestop, som er den største hindring for at få sådanne forhold på boligområdet, at den frie konkurrence gennem balancen mellem tilbud og efter-